

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

27 maart 2000

BELEIDSNOTA

Ambtenarenzaken

1999-2004

ADDENDUM

Een nieuw bestuurlijk beleid
Principebeslissingen omtrent de Vlaamse overheid

Een nieuw bestuurlijk beleid. Principebeslissingen omtrent de Vlaamse overheid.

De Vlaamse regering heeft zich tijdens een informele vergadering in Leuven gebogen over de vernieuwing van de bestuurlijke organisatie, namelijk in het ministerie van de Vlaamse gemeenschap en de Vlaamse Openbare Instellingen. De Vlaamse regering wil haar administratie aanpassen om haar nieuwe opdrachten te kunnen vervullen en de nieuwe uitdagingen van de komende jaren aan te pakken.

De Vlaamse regering beslist principieel dat :

in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de huidige departementen worden omgebouwd tot kern-departementen met als opdracht beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie ;

voor specifieke projecten de professionele expertise, aanwezig in de Vlaamse overheid, op een soepele en flexibele manier rechtstreeks aanspreekbaar moet worden voor de politieke verantwoordelijken ;

kennisnetwerken gehanteerd zullen worden bij grote, globale beleids- of strategische oefeningen onder leiding van het betrokken kerndepartement.

De Vlaamse regering

zal tegen het najaar een decretaal initiatief nemen wat verzelfstandiging betreft, die orde schept in het overheidslandschap en die op een managementmatige coherente en politieke transparante wijze tot een categorisering komt :

zal in de context van dit decretaal initiatief de opdracht geven een voorstel uit te werken tot herverkaveling van het huidige Vlaamse overheidslandschap (ministeries, VOI's en VWI's).

Dit betekent :

- dat de huidige verticale departementen worden omgevormd tot professionele kerndepartementen voor beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie ;
- dat een aantal beleidsuitvoerende taken van de actuele departementen worden ondergebracht in verzelfstandigde overheidsagentschappen, al of niet extern verzelfstandigd ;
- dat bij het alloceren van beleidsuitvoerende taken in verzelfstandigde agentschappen homogene pakketten worden nagestreefd : fusies met bestaande verzelfstandigde entiteiten zijn, daar waar ze kunnen leiden tot een coherenter, efficiëntere en effectieve beleidsuitvoering, niet uitgesloten. In ieder geval dient een dubbele aanwending voor éénzelfde overheidstaak door meerdere overheidsagentschappen absoluut vermeden te worden ;
- dat in de context van deze oefening ook de finaliteit en de bevoegdheden van de horizontale departementen kritisch geëvalueerd worden. Een fusie van beide horizontale departementen tot één horizontaal kerndepartement waarin het financieel, het personeels-, het strategische informatie- en communicatiemanagement worden ondergebracht lijkt aangewezen.

Tevens zal de Vlaamse regering in de context van dit decretaal initiatief een fundamenteel debat voeren over de politieke en maatschappelijke opportuniteit van extern verzelfstandigde overheidsagentschappen. De Vlaamse regering sluit de relevantie van externe verzelfstandiging helemaal niet uit, doch zij moet tot stand komen op basis van de door de Vlaamse regering vastgelegde politieke dimensies. Zonder vooruit te lopen op het debat te gronde zijn de volgende dimensies essentieel :

- de mate waarin bij de uitvoering van een overheidstaak de directe en formele betrokkenheid van maatschappelijke actoren tot een toegevoegde waarde kan leiden bij de concrete beleidsuitvoering ;
- de mate waarin bepaalde maatschappelijke actoren financieel betrokken zijn en participeren aan de financiering van de beleidsuitvoering ;

- de mate waarin andere bestuurslagen direct betrokken en zelfs deels verantwoordelijk zijn voor de beleidsuitvoering van de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering beslist verder dat

daar waar gekozen wordt voor een verzelfstandiging met rechtspersoonlijkheid, met een raad van bestuur, de structurele samenstelling van deze raden en haar relatie tot de voogdijoverheid grondig worden hervormd. In ieder geval gebiedt het primaat van de politiek dat beleidsbeslissingen worden genomen door politiek verantwoordelijken. Dit betekent dat de raden van bestuur van de verzelfstandigde agentschappen slechts beslissingen kunnen treffen omtrent beleidsuitvoering ;

de hervorming van de financiële en operationele informatiesystemen absolute prioriteit dienen te krijgen. Zo moet de invoering van een nieuw boekhoudkundig systeem (van inkomsten / uitgaven naar kosten / opbrengsten, eventueel uitgebreid met analytische dimensies) versneld worden ingevoerd in het ministerie. Zonder dit instrument is een effectieve modernisering van de Vlaamse overheid gedoemd te blijven hangen in wollige rapporten en gebaseerd op te weinig 'harde' kerngetallen.

de operationalisering van de Interne Auditdienst een feit wordt in 2000.

in het zog van het decretaal initiatief omtrent verzelfstandiging van overheidstaken, tegelijkertijd een uniform, transparant kader uitgewerkt wordt, waarbinnen beheerscontracten tussen de zelfstandige entiteiten en functioneel bevoegde ministers tot stand kunnen komen.

het huidig matrixmodel verlaten wordt. De Vlaamse regering kiest voor een bestuurlijk organisatiemodel waar de kerndepartementen en verzelfstandigde overheidsagentschappen rechtstreeks verantwoording afleggen aan de functioneel bevoegde ministers.

Er moet een performant topmanagementsysteem uitgewerkt en versneld ingevoerd worden, gebaseerd op volgende principes :

- de statutaire hiërarchie voor topambtenaren (hoofden van kerndepartementen en overheidsagentschappen) wordt verlaten. In de plaats komt er een systeem van mandaathouders, tijdsgebonden ;
- bij de loonvorming moet rekening gehouden worden met de arbeidsmarkt ;
- er zijn onderling geen overdreven statutaire, administratieve verbanden meer en evaluatie van de mandaathouders wordt ook gekoppeld aan de resultaten van het agentschap / kerndepartement waarvoor hij/zij verantwoordelijk is.